

ამოხსნებს დაურთეთ მსჯელობა

1. აღწერეთ ცდები რომელთა მეშვეობით შეიძლება დავადგინოთ მოლეკულურ-კინეტიკური თეორიის ძირითადი დებულებები.

2. ჟანგბადის მოლური მასაა 32გ/მოლი, ავოგადროს მუდმივა $6,02 \cdot 10^{23} \frac{\text{კბ}}{\text{მოლი}}$. განსაზღვრეთ

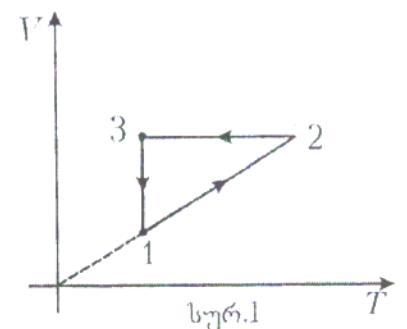
5კგ ჟანგბადში მოლეკულათა რაოდენობა.

3. განსაზღვრეთ ჰაერში მოლეკულის თავისუფალი განარბენის სიგრძე ნორმალურ პირობებში. ჩათვალოთ მოლეკულები $3,7 \cdot 10^{-10}$ მ დიამეტრის მყარი ბირთვებია. სხვა მოლეკულების მოძრაობას ნუ გაითვალისწინებთ. ბოლცმანის მუდმივა $1,38 \cdot 10^{-23} \frac{\text{ჯ}}{\text{K}}$.

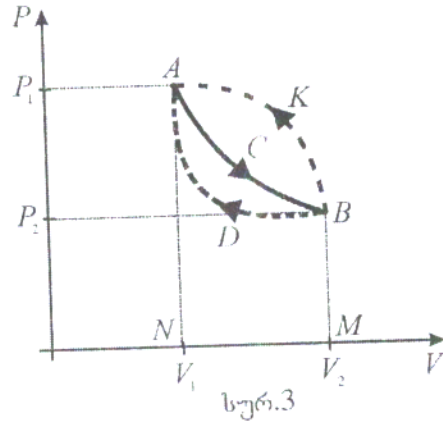
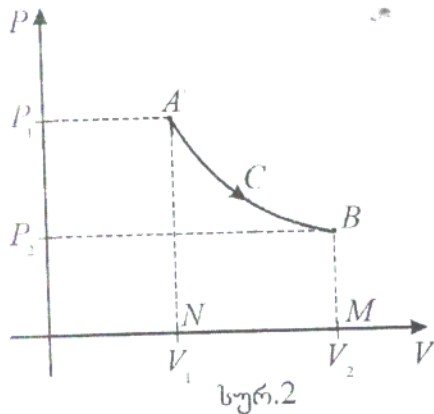
4. 580გ ჰაერის ტემპერატურა 10K -ით გაიზარდა. განსაზღვრეთ ჰაერის მიერ შესრულებული მუშაობა, გადაცემული სითბოს რაოდენობა და შინაგანი ენერგიის ცვლილება, თუ $M = 29 \frac{\text{გ}}{\text{მოლი}}$, $R = 8,31 \frac{\text{ჯ}}{\text{მოლი} \cdot \text{K}}$, $C_v = 710 \frac{\text{ჯ}}{\text{კგ} \cdot \text{K}}$.

5. 10^{-3}მ^3 მოცულობის დახურულ წურჭელში 10^5 პა წნევის ჰაერია. განსაზღვრეთ სითბოს რაოდენობა რომელიც უნდა გადავცეთ ჰაერს, რომ წურჭელში წნევა 5-ჯერ გაიზარდოს.

6. სურათზე გამოსახული იდეალური აირის მდგომარეობის ცვლილების გრაფიკი წარმოადგინეთ P, V და P, T კოორდინატებში.

7. განსაზღვრეთ მუშაობა რომელსაც ასრულებს აირი სითბურ ძრავაში A მდგომარეობიდან B მდგომარეობაში გადასვლისას (სურ.2). ძრავას მუშაობა გამართლებული რომ იყოს, რომელი მრუდის შესაბამისი მდგომარეობის გავლით უნდა მოხდეს საწყის მდგომარეობაში

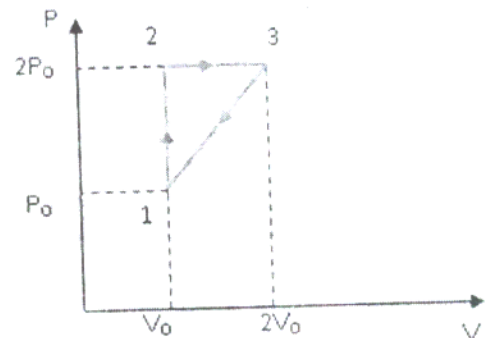
გადასვლა: BKA , BDA თუ BCA (სურ.3). პასუხი დაასაბუთეთ.

8. 120მ^3 მოცულობის ოთახში 15°C -ზე ფარდობითი ტენიანობა 60% -ია. ამ ტემპერატურაზე წყლის ნაჯერი ორთქლის სიმკვრივეა $12,8 \frac{\text{ბ}}{\text{მ}^3}$. განსაზღვრეთ ოთახში წყლის ორთქლის მასა და წნევა. წყლის მოლური მასაა $18 \frac{\text{ბ}}{\text{მოლი}}$, აირის უნივერსალური მუდმივაა -

$$8,31 \frac{\text{ჯ}}{\text{მოლი} \cdot \text{K}}$$

9. 16 გ/მოლი მოლური მასის იდეალურ აირს 10 K-ით იზობარული გათბობისათვის მიაწოდეს 7ჯ სითბოს რაოდენობა. საწყის ტემპერატურამდე იზოქორულად გასაცივებლად ამ აირს 5ჯ სითბოს რაოდენობა წაართვეს. იპოვეთ აირის მასა.

10. ერთატომიან იდეალურ აირზე შესრულდა ნახატზე გამოსახული 1-2-3-1 ციკლური პროცესი. იპოვეთ ამ პროცესის მ.ქ.კ.

ამოხსნებს დაურთეთ მსჯელობა

1. 10^{-3} მ^3 მოცულობის დახურულ წურჭელში 10^5 პა წნევის ჰაერია. განსაზღვრეთ სითბოს რაოდენობა რომელიც უნდა გადავცეთ ჰაერს, რომ ჭურჭელში წნევა 5-ჯერ გაიზარდოს.

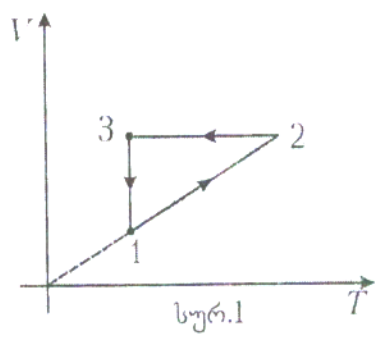
2. განსაზღვრეთ ჰაერში მოლეკულის თავისუფალი განარბენის სიგრძე ნორმალურ პირობებში. ჩათვალით მოლეკულები $3,7 \cdot 10^{-10} \text{ მ}$ დიამეტრის მყარი ბირთვებია. სხვა მოლეკულების მოძრაობას ნუ გაითვალისწინებთ. ბოლცმანის მუდმივა $1,38 \cdot 10^{-23} \frac{\text{ჯ}}{\text{K}}$.

3. 120 მ^3 მოცულობის ოთახში 15° C -ზე ფარდობითი ტენიანობა 60%-ია. ამ ტემპერატურაზე წყლის ნაჯერი ორთქლის სიმკვრივეა $12,8 \frac{\text{გ}}{\text{მ}^3}$. განსაზღვრეთ ოთახში წყლის ორთქლის მასა

და წნევა. წყლის მოლური მასაა $18 \frac{\text{გ}}{\text{მოლი}}$, აირის უნივერსალური მუდმივაა $8,31 \frac{\text{ჯ}}{\text{მოლი} \cdot \text{K}}$.

4. აღწერეთ ცდები რომელთა მეშვეობით შეიძლება დავადგინოთ მოლეკულურ-კინეტიკური თეორიის ძირითადი დებულებები.

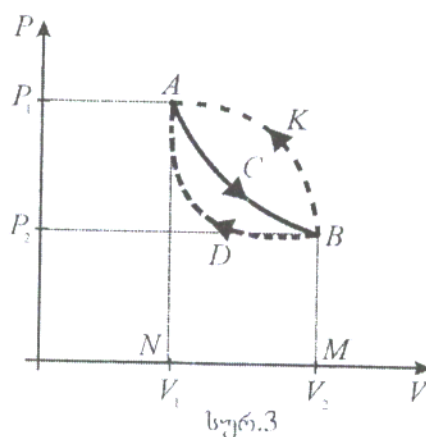
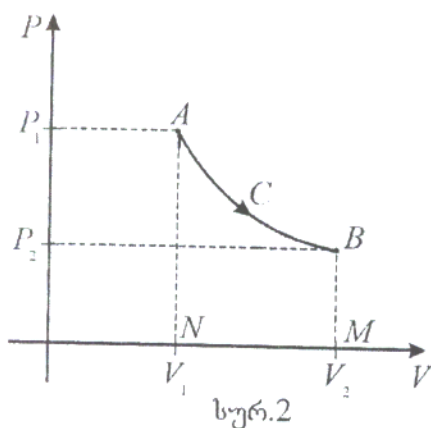
5. სურათზე გამოსახული იდეალური აირის მდგომარეობის ცვლილების გრაფიკი წარმოადგინეთ P, V და P, T კოორდინატებში.

6. 580გ ჰაერის ტემპერატურა 10 K -ით გაიზარდა. განსაზღვრეთ ჰაერის მიერ შესრულებული მუშაობა, გადაცემული სითბოს რაოდენობა და შინაგანი ენერჯიის ცვლილება, თუ $M = 29 \frac{\text{გ}}{\text{მოლი}}$, $R = 8,31 \frac{\text{ჯ}}{\text{მოლი} \cdot \text{K}}$, $C_v = 710 \frac{\text{ჯ}}{\text{კგ} \cdot \text{K}}$.

7. ჟანგბადის მოლური მასაა 32 გ/მოლი , ავოგადროს მუდმივა $6,02 \cdot 10^{23} \frac{\text{კბ}}{\text{მოლი}}$. განსაზღვრეთ 5 კგ ჟანგბადში მოლეკულათა რაოდენობა.

8. განსაზღვრეთ მუშაობა რომელსაც ასრულებს აირი სითბურ ძრავაში A მდგომარეობიდან B მდგომარეობაში გადასვლისას (სურ.2). ძრავას მუშაობა გამართლებული რომ იყოს, რომელი მრუდის შესაბამისი მდგომარეობის გავლით უნდა მოხდეს საწყის მდებარეობაში

გადასვლა: BKA , BDA თუ BCA (სურ.3). პასუხი დაასაბუთეთ.

9. 16 გ/მოლი მოლური მასის იდეალურ აირს 10 კ -ით იზობარული გათბობისათვის მიაწოდეს 7 ჯ სითბოს რაოდენობა. საწყის ტემპურატურამდე იზოქორულად გასაცივებლად ამ აირს 5 ჯ სითბოს რაოდენობა წაართვეს. იპოვეთ აირის მასა.

10. ერთატომიან იდეალურ აირზე შესრულდა ნახატზე გამოსახული 1-2-3-1 ციკლური პროცესი. იპოვეთ ამ პროცესის მ.კ.კ.

